

GHID PENTRU PĂRINȚI

Cele 7 forme de dezinformare — ghid complet pentru părinți

Consiliul Europei clasifică haosul informațional online în 7 forme distincte. Recunoașterea lor te ajută să discuți concret cu copilul despre ce vede online, în loc de sfaturi generale.

Ce arată datele

- Satiră/parodie luată în serios — conținut glumeț, distribuit fără menționarea contextului.
- Legături false (clickbait) — titlu exagerat, făcut să atragă click-uri.
- Conținut înșelător — informație trunchiată sau prezentată tendențios.
- Context fals — imagine/video real, atribuit greșit unui alt loc sau moment.
- Conținut-impostor — un cont sau un nume care imită o instituție cunoscută.
- Conținut manipulat — imagine/video real, dar alterat tehnic (cheapfake).
- Conținut fabricat 100% — inventat de la zero, inclusiv deepfake-urile generate prin inteligență artificială.

(Sursă: Council of Europe — Information Disorder framework (Claire Wardle).)

Cum abordezi subiectul cu copilul tău

1. Nu preda toate cele 7 forme deodată — introdu-le treptat, pe măsură ce apar exemple concrete pe care le vede copilul.
2. Când întâlnești un exemplu real, identificați împreună din care categorie face parte.
3. Explică faptul comun tuturor formelor: creează urgență sau o reacție emoțională puternică pentru a te determina să distribui înainte să verifici.

Ce să eviți

- Nu prezenta lista completă dintr-o dată, ca teorie abstractă — riști să pierzi interesul copilului.
- Nu presupune că un copil poate distinge singur satira de dezinformarea reală — necesită exemple explicate.

Toate cele 7 forme au un numitor comun: te grăbesc să reacționezi înainte să verifici. Pauza de verificare rămâne cea mai bună apărare.